

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 8 korona. — Félévre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Dr. Kriszt Béla
főszerkesztő.
Bárvárh Gyula
felelős szerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40 fill.

Városfejlesztés. *)

(Célja, anyaga és köre).

(i.) Egy idő óta Szigetvár a haladás utjára lépett. Szeretik is ezt hangoztatni. Szó sincs róla a polgári iskola fölállítására, a vasúti utca kiépítése, az artézi kut stb. haladást jelentenek s nem is akarom ez alkotások értékét lekicsinyelni, de a bennük jelentkező fejlődés mégis csak korlátolt. Hiszen a polgári iskola mai állapotában csak az első lépcső az általános műveltséghez, a vasúti utcai építkezés nem szüntette meg a lakásmizériákat, az artézi kut csak a közeli környéknek használ stb. Szóval nem lehet még megpihenni s nyugodni a szerzett babérokon.

De hisz' nem is akarja ezt mindenki. Sőt sokak lelkében él a vágy a város fölvirágoztatására. Azonban ez a vágy csak vágy marad, míg a vágyódók lelkében s a köztudatban biztosan ki nem alakul az, hogy hát mi is egy

*) A Képviselőtestület b. figyelmébe.

város virágzó állapota s melyek az arra vezető eszközök. Erre pedig, a városfejlesztés tudománya tanít.

A vágyakozók s a köztudat segítése végett érdemes tehát beszélni a városfejlesztésről. Az alábbiakban megtalálja az olvasó a városfejlesztés célja, köre és anyagának s eszközeinek általános ismertetését valamint egyes helyi kitérést. Ezekből megállapíthatja a teendőket és eszközöket Szigetvár fejlesztésére.

A városfejlesztés célja nem lehet más, mint a polgárság szellemi és anyagi jólétének előmozdítása s a város széppé, kellemessé, nagygyá tétele.

A városfejlesztés anyaga és köre pedig azon intézmények és műveket öleli föl, melyek a városfejlesztés céljának előmozdítására szükségesek és alkalmasak.

Ilyen intézmények és művek nagyjából a következők:

Helyi közigazgatás.

Közegészségi intézmények: köztisztaság, lakásügy, vásártér, vágóhid,

élelmiszer vizsgálat, sétatermek, játszó helyek, kórház, városi fürdő, modern temető.

Közlekedési művek: utak, utcák, burkolatok, közvilágítás, telefon, utca és házszám jelzés.

Kultur intézmények: kisdud óvók, iskolák, nevelőintézetek, színház, szobrok, emléktáblák.

Közjóléti intézmények: mentő és tűzoltó ügy.

Jótekonyságiak: népkonyhák, árvaház, szegényház.

Közgazdasági tevékenység: városi közüzemek, gazdaság, idegenforgalom és gyáralapítás előmozdítása, városi takarékpénztárak.

Városi élet kellemességeit előmozdító tevékenység.

Óriási tehát az anyag és munkakör mi a városfejlesztőkre vár. És ez a városok első szerencséje. Mert ha ezt az egész programot egyszerre megvalósítani nem is lehet, mindig akad köztük, minek létesítésére idő és alkalom elérkezett,

A Margit-dalokból.

Irtá: Ábrányi Emil.

I.

Mint a forrás, felszökellő,
Este támadt gyöngye szellő,
Rózsán bolygó fuvalom,
Halk fohász, mely égre lendül:
Ugy ömlik ki a szivemből
Minden rólad irt dalom.

Hány ember tör hatalomra,
Hányat üz a diadvágy szomja,
Rang- s pénzvágytól hány beteg!
Nem dicsekvés, hogyha mondom:
Kacagok e sok bolondon,
Mig szemedbe nézhetek!

Ők nem tudják mi a béke,
Mi az összhang üdvössége,
Édes álom, hosszú csók . . .
Mi a fészek, hol kottecskén
Élhetünk csicsérgő fecském,
S oldalunkon a fiók.

Nagyszerű a végtelenség,
Csupa nagyság, csupa fenség,
Mig az ember — semmi, por! . . .
De világok milliója
Azt a szívet nem pótolja
Mely híven szivünkre forr! . . .

II.

Amit megírtam sok, sok év előtt,
Látom valóra válik:
Karöltve járjuk a világot át
Együtt leszünk halálig.

De még ne jöjjön a komor halál,
Hogy minket elszakasszon!
Legyek vidám, mosolygó öreg ur
S te bájos öreg asszony.

Szivünk viruljon késő ősszel is
Mint délvidéki rózsafának ága!
Tanítsunk hűtlen, hervadt ifjakat
Hű szerelemre, örök ifjuságra! . . .

Egyszerű történet.

— A „Délsomogy“ eredeti tárczája. —

Gyöngyölete van a pásztor-embernek, de legkivált a juhásznak.

Szerette is ezt az életet Samu az uradom konvencziós juhásza. Nincs a világnak olyan kincses birodalma, a melyért elhagyta volna a pusztát és nincs az a hatalmas király, a kinek a kormánypálcájáért elcsérelte volna a kampós végű juhászbotot, mert hát bölcsen tudta ő kelme, hogy a föld kerekégén valamennyi hivatal között a juhászok jár legkevesebb gonddal és fáradtsággal.

Kihajtja nyáját a legelőre vagy a tarlóra ott aztán a hosszufülű csacsi vezetése mellett rábizza a jámbor állatokat a puli

Férfi öltöny-szövetek! Nem szükséges idegenbe pénzünket küldeni, mert már elegendően meggyőződtek arról, hogy a férfi szöveteket 35%-kal olcsóbban beszerezhetjük **Pécsett Lechner és Fleischer** kizárólagos posztógyári raktárában, ahol legdusabb választékot találunk, honi, angol, brünni, és egyéb gyártmányú szövetekben. Maradékot, míg a készlet tart rendkívül olcsón számítunk.

Elv különben, hogy a városfejlesztésben sosem 5—10, hanem legalább is félszáz évvel kell előretekinteni s míg egyrészt mindent létesíteni kell, a mire a jelennek szüksége van, másrésztől semmit sem szabad tenni vagy elmulasztani, mi a jövő fejlődést akadályozná, sőt azt is lehetőleg elő kell készíteni.

Akad tudom az olvasók között, aki a városfejlesztés anyagára azt mondja, hogy nagyon szép és tartalmas ugyan, de Szigetvárra értéktelen, mert ez a város koldus szegény s a fent idézett programból semmit sem valósíthat meg.

Nem lehet tagadni a szegénységet, de azért nem kell miatta lemondani a fejlődés lehetőségéről. A városfejlesztéshez ugyanis nem annyira nagyon, hanem inkább pénz kell. Legalább is közelfekvő gyakorlati és történelmi példákkal igazolni lehet, hogy nem a leggazdagabb városok állanak a fejlődésben legelől, hanem a kisebb vagyonuak aránylag fejlettebbek.

Közismert dolog, hogy Debreczen, Kecskemét s a többi alföldi kisebb-nagyobb városok körülbelül mind vagyonosok, ellenben bizonyos, hogy Eperjes, Késmárk, Lőcse s a többi felvidéki városok jóval szegényebbek. És mégis ez utóbbiak vannak tele művészi és műbecsű alkotásokkal, kultur intézményekkel, dicsekszenek fejlett iparral s a fejlődött város minden ékességével.

A város fejlesztés tehát nem csupán vagyonszágon sarkal, hanem fő-

leg és első sorban valami máson, mit a városfejlesztés egyik érdekes harcossá következőleg jelölt meg. „A városok polgársága, társadalma az a szellemi és anyagi kuforrás, mely lelkes és képzett városi tisztviselőkkel első sorban van hivatva arra, hogy lankadatlan tevékenységgel és lokálpátriótizmussal, áldozatkészséggel a saját városa, otthona fejlesztése érdekében mindent kifürkészsen és megtegyen, de nemcsak divatos szavakkal, hanem tettekkel.“

Hírek a városházáról.

Sajnálattal tapasztalhatjuk, hogy a mi képünket viselő tisztelt városatyák bizony nem igen sokat törődnek velünk. Ezt mutatja a f. hó 12-én megtartott rendkívüli közgyűlés is, melyen az előjáróságon kívül összesen heten vettek részt. Az előjárósággal együtt pedig 11-en határoztak a tárgysorozat fölött.

Nó már engedelmet kérek szomorú dolog ez és roppant indolencia az, ha 40 képviselő közül csak heten vannak jelen. Éppen ezért, ha jövőben is ily csekély számban vesznek részt az ülésen a képviselő urak, úgy figyelemmel kísérjük őket, de különösen a gyakran távollévőket, kiknek becses neveit majd ide igatjuk e hasábokra, hadd tudja meg a közönség legalább azt, hogy kiket nem kell többé beválasztani a képviselő testületbe, mert azok az urak bizonyára azért tündökölnék folyton távollétükkel, hogy többé megne választassanak.

Nó ha ez kell — hát meg is lesz!

A nép majd tudni fogja kötelességét és nem tűri azt, hogy e Pató Pál urak miatt egy pár ember (kevesebb mint Zsibóton) határozzon sorsa fölött. (A virilisták meg tisztelet a kivételnek csak akkor vannak ott ha saját érdekükről van szó.) Ez pedig nem

jól van így.

Különben megszívlelésül egyelőre ennyit.

Elnöklő bíró az ülést megnyitván, ezután az előjáróság előterjeszti az állami elemi népiskola építésére vonatkozó általános feltételek módosítását, — mit a képv. testület tudomásul vett.

Tárgyaltatt *Fejes József* községi adóügyi jegyző kérelme 200 kor. lakbérének 300 koronára való felemelése iránt.

Turbéki József képviselő a kérelem teljesítését ellenzi, mert folyamodó már az államtól is 400 kor. fizetésemelésben részesül.

Vargha Sándor főjegyző előadó a kérvényt pártolólaj terjeszti elő s a kérvény kedvező elintézését javasolja, ennél fogva az előadói javaslat és *Turbéki* képviselő indítványa felállással való szavazásra bocsájtatván előbbi mellett 8, utóbbi mellett 2-en szavaztak. A kéretem tehát teljesített.

Olvastatt a vallás és közoktatási miniszter leirata az állami polgári iskola V-ik osztályának megnyitása tárgyában, mely szerint hajlandó az V-ik osztályt, mint már említettük megnyitni, ha legalább 15 tanuló lesz ez évben.

Tudomásul vétetvén, — s az előadói javaslatához képest megkerestetik a polgári iskola igazgatója, hogy azon esetben, ha ezen tanévre elegendő számú tanuló már nem jelentkeznék, szíveskedjék a jövő tanévre kellő időben közöztetni az V-ik osztályba való beiratkozásra vonatkozó hirdetményt, — sőt az iránt is intézkedjen, hogy a jövő tanévben a VI-ik osztály is megnyitható legyen.

A kisdodovodai bérszerződés özv. *Zsiga Károlyné*val az eddigi feltételek mellett 6 havi előleges felmondási idő kikötésével bizonytalan időre meghosszabbított.

Tárgyalták még *Szt.-Gálóskér* község kérelmét a *Harcz Anna* után felmerült 419 kor. 20 fillér tartási költség befizetése iránt

kutya őrizetére, maga pedig végig nyújtózkodik a földön, egy-egy verset furulyáz, ha meg ezt elunta, megtömi a pipáját és bodorfüstöt ereget, magában filozofál; majd meg mikor a nap már nagyon melegen kezd esőkolgatni a földet, hátat fordít az égnek s olyan jóízűen szunyókál, mintha nem is kemény rögön, — de paplanos ágyban feküdne.

Igy nőtt fel Samu pöndölös gyerekből szép szál legénynyé és bizony sohasem jutott eszébe, hogy nálánál boldogabb ember is járhat-kelhet a vén föld pupos hátán.

Hanem egyszer csak azt vették észre az uradalom cselédei, hogy egy idő óta nagyon ritkán szólal meg a Samu furulyája, s nem igen jön álom a szeméire, de annál gyakrabban tömködi a pipáját és naphosszat elnézi az égen úszó bárányfelhőket.

Vajjon mit forgathat az eszében?

Hm, mit ám! Nagy sora van annak!

Innen onnan lélt esztendeje lesz már, hogy nem jött levél a városból, a Rozitól. Ez pedig nagy szó, mert Samu igaz szívvél van a Rozihoz. Ha nem volna, nem vágyódna utána és nem óhajtaná látni a keze irását.

Azelőtt, a mikor minden ujhold után

való héten pontosan megjött a levél a városból, Samu sohasem gondolt arra, hogy el is feledheti vagy meg is csalhatja őt a szíve választottja.

Azonban, hogy a levelek elmaradoztak, igen gyakran motoszkált eféle gondolat a fejében.

Mert ha nem is volt valami nagyon okos ember, annyit mégis tudott, hogy gyenge szíve van a fehéreselédnek, könnyen hajlik a mézes-mázos beszédre, kivált ha nincs közelében a kítői féljen.

Aztán bizony a *Rozi* már itthon is szerette a cifrázkodást. Hátta megrontotta a városi élet, megvette a szép ruha kívánása?

Csak legalább ne engedte volna el a pusztáról a városba szolgálni. . . De hát mikor olyan szépen tudott könyörögni. Azt mondta, hogy megszerzi a házba valót, meg egy kis pénzecskét is kupogtat össze, akkor aztán haza jön és megesküsznek. . . Mire ő beleegyezett, mert bizott a *Rozi* hűségében. De, hogy is ne bizott volna? Hiszen mikor utra kelt ő elkísérte a határszélen álló keresztig, ott is megesküdött, hogy hű marad hozzá mindörökre.

Nem is csalta őt meg az a leány, mert nem volt abban hajlandóság a rosszra. Becsületes ember volt az apja is, az édes anyja sem volt kikapós természetű soha. . . Más lehet ott a baj, hogy elmaradt a levélírás. Bizonyosan nagyon beteg szegény teremtés, vagy — Isten ments — talán már meg is halt és nincs a ki hirt adjon felőle. Talán azt sem tudják, honnan került a városba. Ki is tudná annyi tenger nép között, hogy ki hová való?

Ilyesmiféle gondolatok kavargtak Samu fejében, a míg a pipája szárát rágiesálva hallgatagon bánult maga elé. Sok időbe került, míg mind ezt így rendre elgondolta s mikor elkészült vele beállított az ispán urhoz, lesorolta előtte a bűjät — baját s nagy alázattal megkérte, engedné meg, hogy bemehessen a városba, mert fel akarja keresni *Rozit*, vagy legalább hírt akar ihallani felőle.

Jó ember volt az ispán ur, hát megengedte neki, hogy elmehet. Másnap hajnalban aztán felkészülődött és felindult a nagy utra.

A dohogó, prüszkölő gőzmasina csakhamar odaért vele a városba és Samu ugyan-

s hogy nevezett község erre nézve egy évi halasztást kér. Az előadói javaslat elfogadásával kimondták, hogy 1905 év szeptember 30-ig halasztást adnak.

A báró Wenckheim-féle iskolai alapítványból kölcsönvett 6400 kor. tartozást pedig vissza fizetni rendelték.

Ezek után még pár apróbb dolgot, valamint illetőségi és települési ügyeket intéztek el, miután az ülés véget ért.

H I R E K.

— **A Somogymegyei Berzsényi Irodalmi kör megnyitó ünnepe**, amelynek jelentőségéről, már többször megemlékeztünk, végső megállapodása szerint e hó 23-án, vasárnapra egy hétre fog megtartatni. A megnyitó ünnepély programja a következő: 1. Elnöki megnyitó, tartja *Roboz István*. 2. Ünnepi előadás, tartja *Rákosi Jenő*. 3. Költemények, írta és fölolvassa *Szalay Fruzina*. 4. Berzsényi költészetének erkölcsi motívumai. (Részlet egy nagyobb tanulmányból). Írta és fölolvassa *Endrey Ákos*. 5. Záróbeszéd mondja *Roboz István*.

— **Szanatoriumi hölgybizottság városunkban.** A mint értesülünk a József főherceg Szanatorium Egyesület elhatározta, hogy az országban szanatoriumi hölgybizottságokat alakít. Jó forrásból arról értesülünk, hogy a bizottság városunkban is megalakul. A hölgybizottság szervezésére felkérendő urhölgyek névsorát lapunk jövő számában közöljük. A felkérendő tagok az egyesület védnöke József kir. herceg aláírásával díszes oklevelet kapnak, melynek művészi rajzán egyik nagy festőművésziünk most dolgozik. Az egyesület elhatározta, hogy az első szanatorium épületében elhelyezendő márványtáblán örökíti meg azoknak a lelkes hölgyeknek neveit, akik a nemzeti veszedelem ellen való küzdelemben a legnagyobb tevékenységet fejtették ki. A szanatoriumi hölgy-

bizottság alakítása valóban szép, nemes és üdvös gondolat. És a derék egyesület valóban jól számít, midőn a magyar hölgyvilágot keresi meg. Mert minden ügynek győznie kell, a melyet a magyar nő fölkarol.

— **Uj közjegyző Kaposvárott.** Az igazságügyminiszter dr. *Bárdi György* sümei királyi közjegyzőt Kaposvárra helyezte át.

— **Halálozás.** Részvétel vettük a következő gyászjelentést: Alulírottak úgy a saját mint a széleskörű rokonság nevében szomorodott szívvel jelentik a felejtethetlen leány, feleség, anya illetve nagyanya és testvér *Himer Antalné* szül. *Rada Etelkának* f. hó 12-én este 8 órakor hosszú szenvedés s a halotti szentségek ajtatós felvétele után életének 53-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 14-én d. u. 4 órakor fognak a rom. kath. szertartás szerint a gyászháznál beszenteltetni s a Kanizsa-városrészi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozat pedig f. hó 15-én reggeli 8 órakor fog a plébánia templomban az Urnak bemutatni. Szigetvár, 1904. október 13-án. Áldás és béke poraira! özv. *Rada Antalné* anya. *Himer Antal* férj. özv. *Schilling Henrikné* szül. *Rada Antónia* testvére és annak gyermekei. *Himer Alajos*, *Himer Antónia*, *Himer Ilonka* gyermekei. *Kosztankó Mariska* férj. *Himer Alajosné* menyje. *Himer Jenőke* unoka.

— **Ösi vezetéknev visszaállítása.** Saághi Dr. *Rózsa Ernő* kaposvári ügyvéd, vezetéknevét a letűnt századok viharos forgatagai eredetiségéből lassan és észrevetlenül kiforgaták. Így lett hosszú századok folyamán *Rusa*-ból *Rózsa*. Az elferdült ősi vezetéknev helyesbítése iránt tehát a m. kir. belügyminiszterhez folyamodott ki a folyamodványra 82 560/1/a szám alatt a következő miniszteri rendeletet adta ki:

Dr. *Rózsa Ernő* kaposvári lakos, az 1580. február hó 26-án nemességre emelt saághi *Rusa* Mártontól való leszármazását igazolván, kijelentem, hogy úgy őt, valamint törvényes leszármazóit, „*Rusa*” vezeték és „saághi” nemesi előnév illeti meg.

Ennélfogva úgy a folyamodó, valamint *Taszió* nevű fiának születési anyakönyvében

a „*Rózsa*” vezetéknevnek „*Rusa*”-ra leendő helyesbítését elrendelem. Budapest, 1904. évi szept. 21-én. A miniszter helyett: *Sándor* s. k. államtitkár.

— **Kiáradt a Dráva.** Mint lapunknak jelentik, Drávakeresztur községnél a Dráva kiöntött. Az áradás folyton tart. A védmunkálatok folyamatban vannak.

— **Hivatalvesztésre ítélt bírósági végrehajtó.** A kaposvári kir. törvényszék, fegyelmi tanácsa f. hó 10-én tárgyalta *Szilvágyi Isván* igali kir. bir. végrehajtó fegyelmi ügyet. A több rendbeli súlyos fegyelmi esetek miatt őt hivatalvesztésre ítélte. Vádlott felebbezett.

— **Fegyveres csavargó.** Folyó hó 11-én délelőtt *Schaslits Emil* csendőr a „Sörház”-ban egy gyanus külsejű egyént igazolásra szólított fel. De az illető magát nem igazolta, ennél fogva a csendőr beakarta kísérni, amint azonban az utcára értek ekkor mégis jónak látta igazolványát kabátja belső zsebéből előkotorászni. A csendőrnek feltűnt, hogy a csavargó egy szíjjon lógó tárgyat rejtett, miért is megmozdította s egy 6 lövetű töltött forgópisztolyt, és 21 drb. éles töltényt talált nála. Kiderült, hogy az illető *Szabó János* molnári-i illetőségű foglalkozás nélküli csavargó, kit át is adtak a helyi főszolgabírói hivatalnak.

— **A vörheny** Szigetvár és vidékén járványszerűleg fellépett. Mint értesülünk e miatt *Hobol* községben az iskolát is bezárták.

— **Gyászhir.** Részvételt vettük a gyászhir, hogy *Engelleiter Károly* pinzehelyi takarékpénztári pénztárnok, a koronás érdemkereszt tulajdonosa f. hó 11-én élete 71-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. Temezése az ág. ev. szertartás szerint f. hó 13-án délután volt Pinzehelyen. A boldogultat leányai: *Helén* férj. *Kircz Edéné*, *Irén* férj. *Nagy Ödönné*, fia *Engelleiter Rezső* szigetvári m. kir. postatiszt és neje *Bolkovác Hedvig*, valamint a kiterjedt rokonság és unokák gyászolják. Az elhunytól a családon kívül a takarékpénztár igazgatósága is külön gyászjelentést adott ki.

csak meghökken, mikor maga előtt látta a rengeteg sok házat, melyeknek ablakai mind egymás fölé vannak rakva. Hát még az a népsokaság, mely úgy hullámozott kavargott föl-alá, egyik utcából ki, a másikba be, mint méhek a kasokból rajzás idején.

Hogyan találja ő itt meg azt a kitértet?

Előkotorázta a dolmányja zsebéből a Rozi legutolsó levelet, a miben meg írta, hogy a választ melyik utcába, hányadik numerus alá küldjék. Ennek a nyomán aztán sok kérdezősködés, járás-keles után rátalált arra a házra a hol a Rozi szolgált. A ház ugyan ott volt, de Rozinak se hirt se hirt. Őt hónapja mulott, hogy fölmondta a szolgálatot. Hogy hová ment, mi lett belőle, azt senki sem tudta megmondani.

Samu szomorodott szívvel, búsan balagott végig az utcákon, s bár egy csepp reménye sem volt ahhoz, hogy a Rozi megtalálja, azért csak járt-kelt ezáltalánul ide s tova. Már egészen beesteledett és ő még mindig az utcákat járta.

Egyszer csak odaért egy kávéház elé, a melyből muzsikaszó hangzott ki a népes utcára. Valami kesergő, bánatos nótát hu-

zott a cigány, ami nagyon jól esett szomorú szívének. Oda állott az ablak elé, hogy közelebbről hallgassa a hegedű sirását.

Bámész tekintetét végig hordozta a mulatók seregén, s egyszerre mintha csak kísértet toppant volna eléje, megkökényezett tántorodott vissza az ablaktól.

Odabent vele éppen szemközt, cifra üvegekkel és egyéb csecebecsékkel körülrakott trónuson egy leányt pillantott meg, a kinek a képe szakasztott olyan volt, mint a Rozié, csak a ruhája volt más, meg a haja volt másként fésülve mint azé.

Szegény Samu először azt hitte, hogy álmodik, s talán el sem hitte volna, hogy ébren van, ha egy úr sietében belé nem botlik és össze nem szidja amugy istenigazában.

A mint észre tért a nagy meglepetésből újra benézett és látta, hogy az a leány még mindig ott ül a helyén és éppen úgy mosolyog arra a kikent-kifent uracskára, a ki a trónushoz könyökölve beszélget vele, mint a Rozi ő reá, mikor még otthon volt.

Szegény Samuval forgott a világ. Nem tudta felérni gyarló eszével, micsoda bosszorkányság lehet a dologban, hogy az a

kisasszony úgy hasonlít a Rozihoz, mint egyik tojás a másikhoz. Vagy talán ő van megbabonázva és csak az ő szemei látják olyannak?

Mert hogy az a leány nem lehet a Rózi, az bizonyos. Hogy is kerülhetne egy szegény eseléd-leány ilyen fényes helyre, ennyi uri nép közé. Hiszen az még beszélni se tudna ezekkel az urakkal.

Hej, csak be merne menni, bizony megkérdezné attól a kisasszonytól, miféle bűbajos mesterseggel tudott szert tenni olyan hatalomra, hogy felvobotta a Rózi formáját.

No de ha-be nem is mehet, majd ki lesi ennek az ördögös játéknak a folytatását innen az ablak mögöl. Tud ő várakozni. És várt is. Ugy állott, mintha a földbe gyökerezett volna a lába és merev tekintettel ieste annak a leánynak minden mozdulatát.

Végre midőn a vele együtt virrasztó csillagok egyenkint hunytak be fényes szemeket és a felkelő nap vörös esikot húzott az ég peremére, a leány felemelkedett helyéről és öltözködni kezdett s kevés vártatva kilépett az utcára. Az a fiatal ur is kijött vele, a ki egész éjszaka ott settenkedett körülötte.

— **Szerkesztőváltás.** A „Siklós és Ormánság“ vegyestartalmu heti lap szerkesztését *Haraszty Lajos* tehetséges hírlapíró vette át. Kinek szerkesztésében a lap nagy lendületet nyert.

— **Megakadályozott kivándorlók.** Már számtalan esetben megirtuk, hogy lelketlen kivándorlási ügynököktől ne hagyják a munkások magukat félre vezetni. E hó 5-én is két ilyen megtévelyedett embert, névszerint *Svoboda János* és *Borhauer Ede* Pécs bányatelepi (vasasi) szénbánya munkásokat kik családjukat visszahagyták, és Németországba akartak utazni, amennyiben külföldre szülő utlevéllel nem bírtak, a szigetvári vasútállomáson a csendőrök tovább utazásukban megakadályozták. A két bányászt a hatóság illetőségi helyükre Bányatelepre vissza toloncoltatta.

— **A Somogyvármegyei Vendéglősök és Korcsmárosok Egyesületének zászlószentelési ünnepélye** e hó 19-én lesz Kaposvárott. Sorrend: Délelőtt: 9 órakor díszgyűlés a Ferencz József-szállodában, 10 órakor az egyesületi zászlónak ünnepélyes felavatása a vármegyei ház nagytermében. Délután: 1 órakor társas ebéd a Ferencz József-szállodában.

— **Zsidó statisztika.** Az egész világon összesen 11.242.665 zsidó van. Ezekből lakik Európában 9.351.730; Ázsiában 368.000; Afrikában 403.800; Amerikában 1.103.135; Ausztráliában 16.000. Az összlakossághoz arányitva legsűrűbb a zsidó lakosság Marokkóban (30 százalék), a legritkább Belgiumban (0-06 százalék).

— **Uj pénz.** Uj tizkoronás bankjegyek kerülnek rövid idő múlva forgalomba. A régiek már nagyon kopottak, sok is a mostohatestvérük, olyan, mely nem az állam nyomdájából került ki. Az új bankjegyek közt nincsen párjuk — hosszukásak ugyanis, úgy hogy csak egyszer kell őket összehajtani, hogy kisebbszerű pénztárczába lehessen tenni. A kivitelők remek, nincs rajta mit kifogásolni, van azonban mégis egy igen nagy és meg nem bocsátható hibájuk — csak elvétve, kevesen jutnak a szegény ember bugyellárisába!

— **Tejfogyasztás Londonban.** Anglia fővárosában évenként 66 millió korona árú tejet fogyasztanak el. A szükséges tejet 110 ezer tehén szolgáltatja.

— **A legfontosabb kérdés.** Egy vidéki esküdtbíró előtt egy gyilkossági ügyet tárgyaltak. Egy tanu nagy bőbeszédűséggel beszéli el, hogy a gyilkosság színhelyéhez közellevő vendéglőbe tért be, egy liter bort rendelt és éppen inni akart, midőn kívülről nagy lármá hallatszott ő a bort az asztalon hagyva kirohant az utcára, de nem látván egyebet, mint ide-oda futkosó embereket, egy idő múlva hazament. E jelentéktelen vallo-más után az elnök szokás szerint fölteszi a kérdést, akar-e még valaki a tanuhoz kérdést intézni: akkor még csak egy esküdt állt fel és fontoskodó arccal a következő kérdést intézi a tanuhoz: „Hát a liter bort ki itta meg?“

Ipari haladás.

— A téglagyár. —

Egy nagyszabású ipartelep volt alkalmunk a héten megtekinteni. Ez pedig *Oscodál János* helybeli építésznek nagy anyagi áldozattal létesített téglagyára, mely a város határában 11 holdnyi területen fekszik. Már messziről feltűnik a szemlélőnek a gyár 30 méter magas égbé nyúló füstölő kéménye s a hatalmas körkemence.

Közelebb érve ott áll előttünk a munkások lakása, mely minden tekintetben megfelelő, egészséges és semmi kívánni valót sem hagy hátra. A házat megkerülve egy koloszállás alkotmányhoz a körkemencéhez jutunk, mely két emeletnyi magasságu és 33 méter hosszú épület, *Gedeon* és *Kont* budapesti előkelő czég legujabb mintájú körkemencéje s előállítási képessége, praktikus és produktív voltánál fogva a tulajdonos csak elismerőleg szólott az alkotó czégről. Sikertől megtudnunk, hogy a nagyszabású körkemencébe egyszerre 96.000 téglá és cserép fér bele. Havonta pedig kétszáz ezer darab jó minőségű kész téglát szedhetnek ki belőle. A körkemence, még nemrég készült, ottlétünkön működésben volt s így bátran elmondhatjuk, hogy érdemes a megtekintésre. Sajnáljuk azonban, hogy a gyártás és munkálatokról bővebben nem irhatunk.

Tovább szemlélődve ott látjuk még a szárító felszerelést a mély anyaggyödröt, melynek szélén egy gépház van, melyben a gőzgép egy körszivattyú segítségével a már kiásott gyödrökből az összegyűlemlt vizet kiszivattyúzza. A körszivattyú óránkénti szívó képessége 200 hektoliter.

Mindezekon kívül még nyári szabadfürdőt és haiaistót találunk a telepen. Mint tudjuk *Oscodál* építész a tavaszra ismét különféle gépek beszerzését határozta el, melyeknek segítségével bármiféle építkezéshez szükséges anyagokat készíthet.

Elismeréssel adózunk a tulajdonosnak, a nagy anyagi áldozatok árán létesített vállala-

Minden családnak

saját jól felfogott érdekében csakis a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

szabadna pótlékul használnia

a mindennapi kávéitalhoz.

Vidáman nevetgélve haladtak el Samu mellett, a ki midőn meghallotta a leány hangját, önkénytelenül felkiáltott:

Rózi!

A leány meglepetve fordult vissza és ijedt tekintettel bámult az előtte álló leányre.

- Hát nem ismersz Rozi?
- Samu, hogy kerülsz te ide?
- A gőzös hozott.
- Én utánam jöttél?
- Te utánad.
- Hát aztán?

Szólt közbe a gavallér, a ki eddig néma szemlélője volt a furesa jelenetnek.

— Mi köze van magának Rózsa kisaszszonyhoz?

Samu helyett a leány válaszolt nagy hirtelen.

— A bátyám. . . .

— Értem — szólt a gavallér gúnyosan mosolyogva.

— Jó reggelt piczikém!

Ezzel ott hagyta őket az utcasarkon. A juhász olyanforma mozdulatot tett, mint ha utána akarta volna dobni a kampós botját, de mégis meggondolta a dolgot és nyu-

godtan szólt a leányhoz.

- Gyere Rozi.
- Hova?
- Haza.
- A pusztára?
- Oda.
- Mit csináljak én ott?

Erre a kérdésre nem tudott mit válaszolni Samu, pedig a hosszú uton a míg a gőzös hozta a város felé, mindig arról almodozott, hogy hogyan folyik majd az életük sora, ha haza kerül a Rozival együtt. Megesküsznek, aztán a felesége minden nap megfőzi neki az izletes ebédet, elhozza utána ki a mezőre, ott leülnek egy terebélyes fa árnyékába, egy táblól kenelaznak s ha elfogyasztották az ételt Samu elfújja az ő kedves Rozijának legkedvesebb nótáját, közbe-közbe egy-egy czupanós csókot váltanak, aztán . . . No hát így gondolta el Samu a jövőendő életük folyását, de a Rozi kérdése úgy megzavarta, hogy egy szót sem tudott belőle elmondani.

Végre a leány törte meg a csendet.

— Eredj csak vissza Samu magad, én nem megyek veled. Nagyon megszoktam a várost, ott a pusztán megölne az unalom.

— Hát már nem szeretsz?

— Szeretni szeretlek, mint a többi felebarátomat, de nem úgy mint a hogy te gondolod.

— Pedig valamikor úgy szeretted.

— Régen volt, talán igaz sem volt.

Samuban, a ki egyébként esendes természetű legény volt, fellángolt az indulat tüze. Minden csepp vére a fejébe tódult, a homlokán kidagadtak az erek. Kétkézre kapta a kamposvégű botot s olyat csapott vele a leány felé, hogy csak úgy suhogott a levegő. Jó szerencse, hogy a lány félre ugrott különben szét locsant volna az agyveleje. De így csak a Samu botja törött kettőbe a mint oda zuhant a kövezetre.

Rozi futva menekült a felbőszült legény elől, ki nem üldözte. Mikor a leányt szaladni látta, egyszeribe észre tért.

Az volt az első gondolata, hogy mi történt volna akkor, ha ő most a Rozit eltalálta volna? Hát bizony az szépen elterült volna a földön anélkül, hogy egy kukkot is szólt volna, őt pedig a törvény emberei lezárták volna egy sötét lyukba, a hova még a nap-sugár se jár be látogatóba és soha többé nem látta volna a pusztát, a muczi szama-

táért, mely eltekintve attól, hogy számos munkásnak kenyeret és foglalkozást biztosít, ezenkívül még Szigetvár építkezésének, tovább fejlődésének is hatalmas tényezőjévé vált; megszüntetvén az építkezéseknél oly gyakran előforduló mizeriákat, azáltal, hogy téglacserép stb. a legszükségesebb dolgokban nem lesz többé hiány és olcsóbban és jobb minőségű anyagot szerezhethetünk be. De mindeztől eltekintve e város fejlődésének is egyik jele, — e nagyszabású ipartelep.

Nem érkezett meg a szintársulat

avagy
Lejárt a határidő.

Már két ízben járt itt Szilágyi Dezső színigazgató titkársága, már két ízben ragasztotta ki a szini jelentéseket, hogy a társulat jön. De bizony a társulat harmadszor sem jött meg. Pedig a tanács 3 ízben is meghosszabbította a nevezett társulat helyhatósági engedélyét. A harmadik meghosszabbítás is tegnap lejárt. Többé nem ültet fel bennünket senki. Reméljük, hogy a tanács is előre látóbb lesz és határtalan időkig nem hosszabbítja meg az engedélyt. Mert ez idők alatt a kitűnő társulattal bíró Monory Sándor, az előttünk előnyösen és jól ismert director Fehér Károly és Miklóssy Gábor is folyamodtak helyhatósági engedélyért s ezeket az ismerős embereket, egy előttünk teljesen ismeretlen társulat erőszakoskodása miatt elriasztottuk. No de most már lejárt a végső határidő is. A tegnapi nappal jogvesztés lőn Szilágyi társulata. Mint tudjuk a mai nappal Fehér Károly színigazgató helyhatósági folyamodványa az előjárásához

rat, a puli kutyát, meg a birkákat.

A hogy Samu ezt végig gondolta, szépen fölemelte a földről törött botját, s lassu léptekkel lesétált az állomásra. A dohógó, prűszkölő gőzmasina visszavitte oda a honnan elhozta.

Mikor megérkezett, az uradalom eselégei menten körülfogták, s kérdezték, faggatták, hogy . . .

— Hol a Rozi, miért nem jött haza, mi történt vele?

Samu csak annyit mondott csendes lemondó hangon:

— Meghalt.

Restelte az emberek előtt, hogy milyen rútul megesalta az a lány.

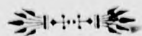
Hanem mikor kiért a pusztára s újra átvette kedves jószágai őrizetét, akkor aztán kitért kebléből az elfojtott keserűség. Megölelte a szamarát és annak a bozontos nyakára borulva sirta el az ő nagy bánatát.

— Látod muczi, látod, milyen árvaságra jutottam?!

A puli kutya meg a birkák — mintha csak értették volna Samu bánatát — szomoruan, lehorgasztott fejjel állottak körül.

Hát érdemes lett volna ezeket a hüségesebb állatokat itt hagyni azért a leányért?

Lantos József.

beadatott, s reméljük, hogy az kedvező elintéztet is nyerend s a már két év óta nálunk lévő Fehér Károly színigazgatót és jó erőkből álló társulatát az ez idei szini szezonban újból mielőbb viszont láthatjuk.

Szerkesztői üzenetek.

Tudósítóinknak és munkatársainknak. Vidéki lapok külsőmunkatársaikat és tudósítóikat tiszteletpéldánnyal honorálják. Ez nem is gondolható el más képen, ha figyelembe vesszük a vidéki lapok legkevésbé se fényes anyagi helyzetét. Ne gondolják tehát külsőmunkatársaink és tudósítóink, hogy a tiszteletpéldány ellenében semminemű kötelezettséggel nem tartoznak. Ez különösen azoknak szól, akik az utóbbi időben nagyon is hanyagul fogták föl tisztjuket. Akik tehát a tiszteletpéldányra tovább is igényt tartanak, azoktól elvárjuk, hogy havonként legalább egyszer — tudósítók tudósítással, külsőmunkatársaink egyéb kéziratával — bekopogtassanak szerkesztőségünkbe. Október hónapot próbaidőnek adjuk. Aki ez idő alatt nem felel meg tisztjének, attól a tiszteletpéldányt megvonjuk.

G. Zs. Egy kicsit enyhítettünk rajta.

L. A. Arad. Apró dolgait szívesen látjuk.

Éva. Az illető nem munkatársa lapunknak. Ezt bátran megmondhatja neki.

Bchőcz. Jobbat! Ez nem esett talpra.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint Árak a legújabb jelzés szerint 50 klg.

ként értendőnek,
Szigetvár, 1904. október 14-én.

Buza	uj	—	K.	9 60	9 80
Rozs	„	—	„	7 50	7 60
Árpa	„	—	„	6 —	— —
Zab	„	—	„	6 —	6 30
Tengeri „esőves.	„	—	„	3 50	5 50
Bükköny	„	—	„	— —	6 —
Bab	uj	—	„	11 —	— —

Kiadja a szerkesztőség.

Szén eladás.

I. rendű Salonszén Salakmentes
és I. rendű Brikett 1 kilós darabokban
kapható jutányos árért

Singer Ármin

fakereskedőnél Szigetvárott.

Megrendelésre házhoz szállítva.

Első legnagyobb magyar szabászati magántanulási tankönyv 350 oldal, 410 rajzzal, fűzve 8 koronán kötve 8 korona, férfi és női szabók részére. Fehérnemű szakkönyv egy korona. Minden tanítvány ingyen kap egy ily könyvet. Férfi és női divatlapok nálam kaphatók. Szabászatra tanítványokat elfogad.
MEHR SÁMUEL okl. műszabásztanító
Budapest VIII. Rökk-Szilárd-utca 14.

Fodor József

fényképész műtermében
Pécsell, Jókai-tér 5. szám

kaphatók a legszebb kivitelű életnagyságu fényképek 6 frt.

Pastellfestmény 10 frt.

Aquarell- és olajfestmények megfelelő mérsékelt árban.

Mutatvány példányok megtekinthetők a műtermében.

Köhögés, rekedtség, és hurut ellen
nincs jobb a

RÉTHY-féle

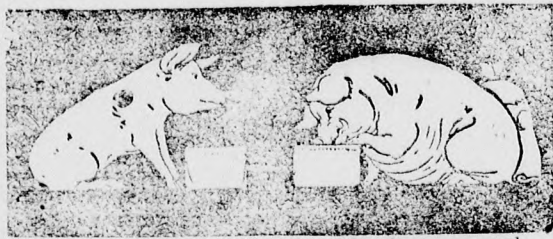
pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-felét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-felét fogadjunk el!

Gazdák figyelmébe!

Manhattan nélkül.

Manhattan porral.

Aki sertéseit gyorsabban akarja felhizlaltatni, aki teheneitől és kecskéitől több és jobbminőségű tejet akar, aki erős igavonó barmokat és tüzes lovakat akar, egyszóval aki jövedelmesebb állattenyésztést akar, az használjon

MANHATTAN

táport. Használatának költsége igen csekély és dusan megtérül. 100 klg. 50 kor., 50 klg. 26 kor. Egy 5 kilós próbaküldeményt 5 kor.-ért küldünk postán bérmentve utánvétellel, hogy a legkisebb gazda is meggyőződhessen a Manhattan por bámulatos hatásáról.

Központi főraktár: Manhattan Electrophor vállalat Budapest, VIII., Aggteleki-utca 15/a.

**Ujdonságok
az őszi idényre!**

Óriási választék a legújabb
selymek, bársonyok, flanellok,
szövetek és pargetokban.

Különlegességek

a legújabb téli kabátok

és szőrmeárukban!

Kitünő minőségű

Tennis flanellok!

Deutsch Dávid fia

divatáruházában

Szigetvárrott.

(Takarékpénztár épületben).

Ne vegyen senki hangszert
míg

Reményi Mihály
műhangszerész es. és kir. sza-
badalom-tulajdonos, a Magyar
Királyi Zene-Akadémia szállí-
tója, 315 ábrával ellátott leg-
újabb képes árjegyzékét át nem
olvasta, mely ingyen és bérmentve kül-
detik

Budapestről, Király-utca 44. II.

Értesítés.

Több hétig tartó külföldi utazá-
somból visszatérvén, van szerencsém
a t. hölgyközönséget értesíteni, hogy
Budapest, Bécs és Páris
legizlésebb divat ujdonságait
őszi és téli
női- és gyermek
kalapokban
dus választékban szereztem be és
tartom raktáron.

Egyben van szerencsém a t.
hölgyközönséget ezek megtekintésére
tisztellel meghívni. Üzletem áruí
kifogástalanok, szolidak, az árak mér-
sékelték.

Teljes tisztelettel
Kohn Katicza
divatárusnő
PÉCS, Széchenyi-tér.

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatatlanul

kedvez főárudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 17 mil-
lió korona nyereménynél többet fizettünk nagyrabecsült
vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztály-
sorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szaba-
dalmazott 15. osztályosorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény.

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 500.000, 1 nyeremény 400.000,

1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a

80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000,

1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000,

8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen 55.000 nyeremény és jutalom **14.459.000**

korona összesen.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

¹/₈ eredeti sorsjegy frt — .75 vagy kor 1.50; ¹/₄ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—

¹/₂ " " " 3.— " " 6.—; ¹/₁ " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes bekül-
dése** ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi október hó 24-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztályosorsjáték-üzlete.

Főárudánk osztályosorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut II/a III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztályosorsjáték eredeti sors-
jegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben {utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm } A nemtetsző törlendő.
mellékelem bankjegyekben (bélyegekben)

Pontos cím!

Nyomatott Kozáry Ede gyorsajtóján Szigetvárrott.